

11 november 2023

Juryrapport masterthesis Angélique van der Zande - Bouten

titel:

'Ga er maar eens lekker voor zitten – een onderzoek naar pedagogische veiligheid tijdens de bedvisite'

Een thesis, die als titel 'Ga er maar eens lekker voor zitten – een onderzoek naar pedagogische veiligheid tijdens de bedvisite' heeft gekregen. Daarmee wordt in de thesis een relevant pedagogisch thema aangesneden: stem geven aan kinderen in het ziekenhuis! De vraagstelling van het onderzoek luidt: op welke wijze kunnen zorgprofessionals van het Amalia Kinderziekenhuis de pedagogische veiligheid van kinderen tijdens de bedvisite waarborgen?

Angelique verkent het begrip 'pedagogische veiligheid' eerst en benoemt dat het begrip verder uitgewerkt kan worden in fysieke en psychosociale aspecten van veiligheid. Zij richt haar onderzoek op de psychosociale kant. Daarbij een eerste kanttekening van de jury: is juist in een ziekenhuis niet ook de fysieke kant een echt belangrijk aspect? Onveiligheid ervaren kan zeker en vooral door aandacht voor en ingrijpen in het fysieke bevinden getriggerd worden. Er wordt geprikt, geopereerd, narcose gegeven enz. Het kind is als patiënt snel een object.

Op de psychosociale aspecten wordt, in het kader van de bedvisite, in het onderzoek de nadruk gelegd. Er wordt gekeken op welke wijze bedvisites zo vorm gegeven kunnen worden, dat het gevoel van veiligheid van het kind optimaal bevorderd wordt.

Er worden suggesties gedaan rond de vraag 'hoe echt contact gemaakt kan worden met het kind. 'In het gesprek met het kind zijn', volgens Angelique, 'ooghoogte en positief taalgebruik' van belang. Een belangrijke suggestie is om het kind het eerst aan het woord te laten tijdens het gesprek. Verder om voorafgaande aan de bedvisite het gesprek met het kind voor te bereiden door het vragen te laten formuleren

Vandaag heb ik voor het eerst niet tegen, maar met de kinderen gesproken. Ik sprak niet met hen over hoe ik wil dat zij zouden zijn, maar over hoe zij willen en kunnen zijn.

(Janusz Korczak)

voor het gesprek met de arts. En ook als visitanten het gesprek voor te bereiden en daarbij vooral in te zoomen op 'hoe stem te geven aan het kind?'. Verder wordt het ouder/ kind – dilemma gesignaleerd. Ouders zijn graag partij bij de bedvisite en dragen daarin vaak aan wat zij van belang vinden voor hun kind. Daarmee bestaat het gevaar dat de stem van het kind niet wordt gehoord.

Het onderzoek en de suggesties leveren belangrijke aanvullingen en verbeteringen voor het protocol bedvisites op. Het onderzoek levert sowieso aandacht voor een vrijwel vergeten aspect in de zorg op: rechten van de zorgontvanger, o.a. het recht om als subject gehoord te worden. Daarmee vindt men ook in deze thesis een (impliciete) uitwerking van de kern van het gedachtegoed van Korczak: het kind is (ook) een mens!

Een impliciete uitwerking, daarin zit dan ook een kritische kanttekening van de jury. Is voldoende doordacht dat 'stem geven aan kinderen' ook betekent dat je je visie op het (ook zieke) kind dient bij te stellen - namelijk dat het kind niet gehoord wordt en tot willig object van handelen moet worden gemaakt- , maar dat het kind subject is en zeggenschap heeft over wat wel en niet en over hoe?

Die doordenking treft de jury (nog) onvoldoende aan. Daarmee is het thema van 'pedagogische veiligheid' wellicht teveel 'instrumenteel' uitgewerkt en te weinig in de richting van conceptuele wijziging.

Dat neemt niet weg, dat de jury zowel het onderzoeksthema als de uitwerking van groot belang acht en passend vindt bij 'in de lijn van het gedachtegoed van Korczak'. De jury onderstreept dat graag met het toekennen van de tweede prijs!

Namens de jury van de Korczak Studentenprijs 2023,

.....

(dr. Barbara de Kort, voorzitter)

Vandaag heb ik voor het eerst niet tegen, maar met de kinderen gesproken. Ik sprak niet met hen over hoe ik wil dat zij zouden zijn, maar over hoe zij willen en kunnen zijn.
(Janusz Korczak)